

СВЕТА АРХИЈЕРЕЈСКА ЛИТУРГИЈА И ПАРАСТОС КРАЉУ ПЕТРУ I НА ОПЛЕНЦУ

У уторак, 16. августа 2022. године, поводом 101. годишњице од упокојења Краља Петра I Карађорђевића Ослободитеља, Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Господин Јован служио је Свету Архијерејску Литургију и парастос Краљу Петру у његовој задужбини Цркви Светог великомученика Георгија на Опленцу.

Епископу су саслуживали: Архијерејски намесник опленачки протојереј – ставрофор Миладин Михаиловић, протојереј – ставрофор Драгољуб Ракић, протојереј – ставрофор Ђорђе Радишић, јеромонах Серафим, игуман манастира Тресије, протојереји Ненад Савић, Милан Савић, Остоја Пешић, Дејан Динић, протонамесници Слободан Радивојевић, Марко Стевановић, протођакон Иван Гашић и ђакон Стеван Илић.

Чтецирали су: Лазар Марјановић, Милан Михаиловић, Јован и Павле Илић. Лепоти богослужења допринело је певачко друштво „Србски православни појци“ из Београда.

У својој Архипастирској беседи окупљеном народу владика Јован се обратио речима: „У име Оца и Сина и Светог Духа! Браћо и сестре, сабрали смо се данас на ову божанствену Литургију у овом предивном храму посвећеном Светом великомученику Георгију, а о 101. годишњици од упокојења Краља Петра I чија је рука и започела ову предивну светињу која спада у највеће вредности уметничке и архитектонске прошлога века. Заиста, овој лепоти диви се цео свет. Када дођемо у овај прелепи храм и погледамо ове фреске, које нас посматрају са зидова, то нам даје снагу и појачава нашу духовну моћ да се што усрдније и више молимо Богу, Заиста прелеп је овај храм. Међутим, када је овај храм најлепши, браћо и сестре? Онда када је препун народа Божјег на Светој Литургији. Народ који испуњала Литургију даје лепоту сваком храму, па био он малих или великих димензија. Сваки је храм светиња. Храм посвећује оне који долазе у њега и причешћују се, али и људи освећују место на које долазе да се Богу моле и да од Бога траже помоћ и заштиту. Овај храм Краљ Петар је подигао не у своју славу, јер он по свом скромном животу није то ни чинио. Скромно је живео, али је он подигао овај храм у славу Божију да се у њему сабирају сви људи добре воље. Зато све што чинимо у животу своме треба да чинимо у славу Божију, а не у славу своју. Краљ је подигао овај храм како каже наша стара песма „да с’ у њему поје Литурђија, овог свијета као и онога“. Нема ни једнога људскога дела које може тако да држи у спомену и сећању и прошлост и садашњост до Свете Литургије. Она и прошлост и садашњост претвара у вечност. Литургија је уствари сећање. У једној дивној молитви када свештенослужитељ припрема Свете Дарове за причешће он узима просфору и каже: „У спомен Господа, Бога и Спаса нашег Исуса Христа“. У спомен свега онога што је Бог учинио и чини ради нас и ради нашега спасења. У спомен и живих и мртвих. То је оно што је веома важно, да Литургија сабира и живе и мртве и светитеље и мученике, све их сабира и све их спомиње на Светој Литургији и тако их чувамо од заборава. Понављам ову реч заборава, јер ми се чини да ми као народ и као појединци губимо памћење, а кад се изгуби памћење онда се све препушта заборава. Онда човек мисли да пре њега ништа није постојало и да после њега неће ништа постојати. Међутим, браћо и сестре, она наша дивна српска изрека каже: „Дрво се на дрво наслања, а човек на човека“. Ако се не будемо наслањали на оне наше предивне претке, онда ко смо, шта смо? Онда смо изникли за ноћ као печурка, онда немамо корена. Човек ако свој корен не залива, он ће да усахне, а из корена иде стабло, гране, лишће и тако се

гранају и народи и људи, браћо и сестре. Дакле, када сам споменуо Краља Петра и његову улогу у изградњи ове светиње, онда видимо колика је била вера Краља Петра I. Видимо и колико се он трудио да ту веру пренесе на своје потомке и пренео је. Да ли чувамо то је до нас или се само позивамо на светитеље наше и наше претке када треба да се надмудримо над неким другима, браћо и сестре? Љубав Краља Петра према Богу и према ближњима је оно што га је красило, али то је оно што треба да краси и све нас. Џаба нам је вера без љубави и яаба нам је љубав без вере. Оно што човек треба стално да има у свом животном задатку јесте да верује, да воли и да прашта. Да праштамо и да трпимо јер како каже Јеванђеље, трпљење је спасење. Незлобиво трпљење, како нас уче Свети Оци и Црква то је трпљење хришћанско, а трпљење са немоћном злобом не разликује се много од освете. Што је дубље трпљење, то ће бити и већа љубав и што је већа љубав то ће бити и веће трпљење. Ми смо позвани на веру, на љубав, на наду и да трпимо. Трпети, волети и молити се јесте оно што је врло важно. Шта је то што је красило Краља Петра и шта је то што је њега чинило тако великим не само у времену у ком је живео? Он је велики и данас у очима свакога онога који иоле зна ко је био Краљ Петар I. То је првенствено била вера и љубав према Богу и према људима. Његова истина коју је сведочио Јеванђелским животом јесте то што је владао над народом тако што је народу служио. Он је знао као Краљ да се обуче у сељачко одело и да иде на њиву да види тог сељака. Народ је осећао Краљеву љубав, па је и народ узвраћао љубављу. Овде видимо да се све заснива на љубави. Из љубави је Бог створио човека. Из љубави је Бог постао човек и остао Бог. Из љубави је Бог сишао са неба на земљу да човека поново врати тамо где је његово место. Човеково је место у рају. Бог је дошао у овај свет који у злу лежи како каже Свето Јеванђеље да опет тај свет претвори у рај. То је наша дужност да свет претварамо у рај. Неко ће рећи да је неспособан да свет претвори у рај, али претвори себе у рај, па ће онда и други почети да се претварају у рај. Претвори своје срце у рај. Испуни га Богом и љубављу па ћеш онда и другима помоћи да то исто учине. Не можемо желети рај, а радити за пакао. Поновићу речи Јеванђеље: „Оно што сејемо то ћемо и да жањемо“. Дакле, служба Богу и народу чини људе великим и пред Богом и пред светом. Трошити снагу и време на оно што је привремено, земно и пролазно је непотребно јер ствара немир у души. Када је немир у нама, онда је немир и око нас. Када је Божији мир у нама, онда је човек у миру. Тако човек може живети окружен не знам каквим злом, он има мир у себи. Зато је Господ рекао: „Мир свој дајем вам, мир свој остављам вам“. Отавио нам је Бог мир и зато треба да водимо рачуна да тај мир неразоримо. Да не позивамо на немире, него на мир, на љубав, на слогу, то је хришћанско, браћо и сестре. У овом свету у ком живимо увек се води борба

између добра и зла. Човек хришћанин је увек у сталном рату између добра и зла. Ко ме се опредељујемо и коме ћемо се определити то зависи од нас и наше слободе. У тој борби свако се мора наћи или на једној или на другој страни, а човек се налази тамо где он жели. Некоме је лепо да буде у мраку и он се опредељује за таму, а онај који воли светлост и који је осветљен Христовом светлошћу он ће увек тежити ка светлости. Тако ће и одгонити таму у себи и тако ће разгонити и муку у себи. Добро је далеко моћније од зла. Људи често говоре, ја чиним добро, а мени се враћа зло. Човече, немој се тиме оптерећивати, ти чини добро. „Добро чините да вам се не досади“ како каже апостол Павле. Има Бог који је свевидећи и свезнајући. Он зна и наше мисли и речи и дела и не само што Он зна шта смо рекли и учинили него зна и оно шта ћемо урадити. Он је праведни Судија и Он ће поделити правду између добра и зла. Свака победа зла у свету је само временска. Немојмо се заваравати ако мислимо да кад учинимо неко зло да смо победили. Нисмо победили, јер не може човек повредити другог човека док прво не повреди себе изнутра. Не може човек да нанесе зло другоме, а да прво није учинио самоме себи. Од зла ствара се зло. Од добра ствара се добро. Истина и правда и љубав моћније су од неистине, неправде и мржње. Треба да се молимо Богу да нам да правилно расуђујемо. Без правилног расуђивања нема правилне одлуке. Расуђујмо о другоме како би желели да расуђујемо о себи. Чинимо другоме оно што бисмо желели да други нама чини. Таквих вредности се држао и Краљ Петар коме данас о 101. годишњици палимо свећу воштаницу и молимо се Богу да му Бог опрости грехе. Када се молимо за опроштај греха других људи и нама ће Бог опростити наше грехе. Нека нам Господ помогне да будемо разумни људи у овом доста неразумном времену. Да нам Бог помогне да се сетимо наших предака и како су они поступали у невољама свога народа, а зар је била мала невоља у нашем народу. Велике невоље су нас сналазиле и сналазиће нас, али треба да се уздамо у Бога, не у неку своју силу, не у неку своју моћ, па ма ко то био, браћо и сестре. Ми треба да се молимо за добро свакога човека. Не треба никога да убеђујемо ни у шта. То је његово опредељење. Често је говорио блажене успомене Патријарх Павле: „Наше није да никога убеђујемо ни у шта, али наше је да живимо истином и да сведочимо истину“. Ако треба за истину и живот да дамо, а он онда на основу те моје и твоје истине треба сам да се увери. Нека је покој души нашем Краљу Петру и нека је покој души свим покојним члановима породице Карађорђевића. Да их се сећамо не само када дођемо у овај свети храм него увек. Да се сећамо наше прошлости да би управо кроз то сећање сачували себе од заборава. Ако човек не сачува себе од заборава он мисли да је све и всја. Нема на шта да се позива него мисли од мене је све, пре мене ништа није било и после мене ништа неће бити. Пре и

мене и тебе и времена постоји Бог. Он је једини вечан. Бог вас благословио!”

[Беседа Његовог Преосвештенства Епископа шумадијског г. Јована](#)

На крају Свете Литургије владика Јован служио је са свештеницима парастос Краљу Петру уз присуство Њихових Краљевских Височанстава принца Филипа и принцезе Данице Карађорђевић. Након одслуженог парастоса уследило је полагање венаца уз највише војне почести.

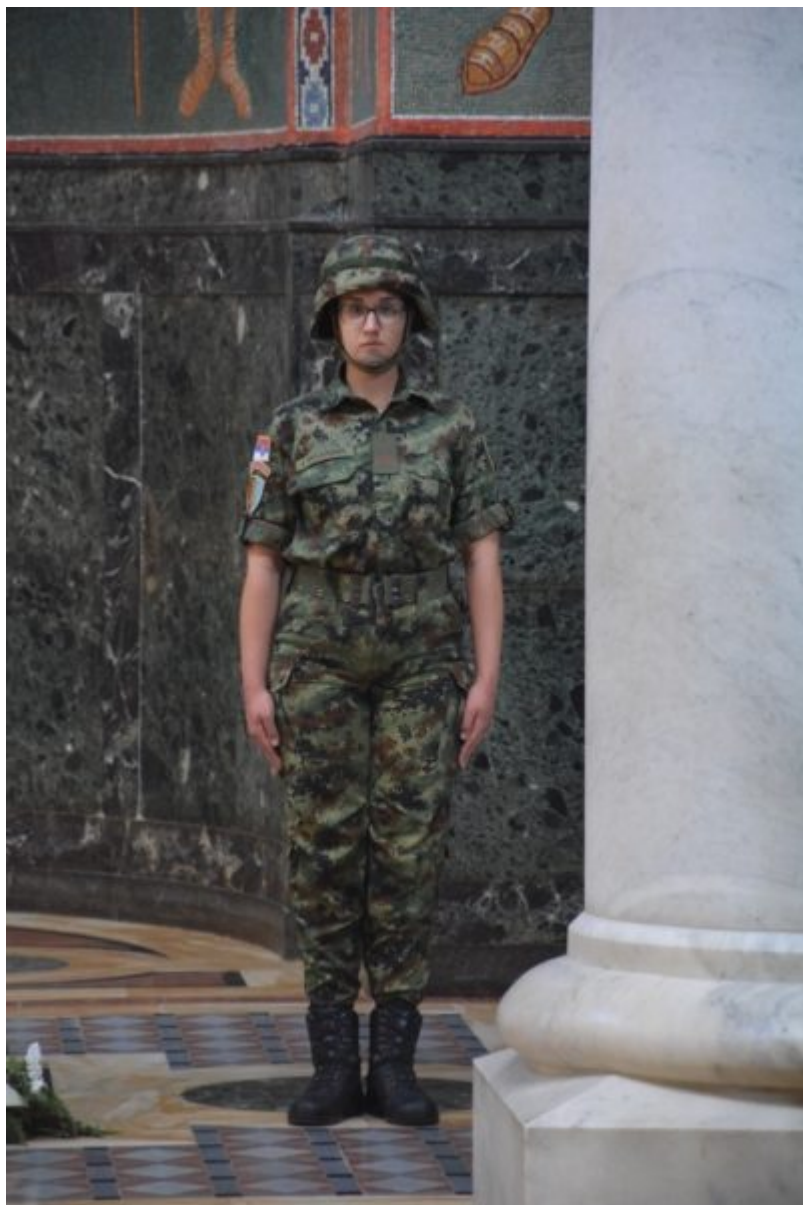

eparhija-sumadijska.org.rs